

ЗАСАЖДАНЕ

Засаждане на овощното дръвче (за любители овощари)

При засаждане към горната почва се прибавя 0.5кг. супер фосфат, 0.250кг. калиев тор /замества се с 1кг. дървесна пепел, ако имате такава/ и 1 кофа угнил оборски тор. След запълването на дупката почвата се затъпква добре, полива се с 1 кофа вода, когато водата попие, отгоре се хвърлят още 2-3 лопати почва.

Засаждане на овощното дръвче (в овощни масиви)

Прави се почвен анализ на площите за засаждане (РН и запасеността на почвата с хранителни елементи). Почистване на площите от дървета, храсти и по-големи твърди предмети. Предсеидбено торене с минерални торове. Риголване на дълбочина от 60см. до 80см. Подравняване на терена. Маркиране местата за засаждане. Изкопаване на посадъчните ямки на дълбочина 50-60см (може да стани механизирано с ямокопател/свердел/ с диаметър 60см). Същинско засаждане.

Разстояние за засаждане на отделни видове и сортоподложки

Ябълки:

Подложка ММ 106 - 4 x 2,5м

Подложка М9 - 4 x 1.5м

Круши:

Подложка ВА - 29 - 4 x 2,5м

Подложка Дива круша - 8 x 7м

Дюля и Мушмула:

Подложка ВА - 29 - 4x 4м

Череша:

Подложка махалебка - 6 x 5м

Вишна:

Подложка махалебка - 6 x 5м

Кайсия и Слива:

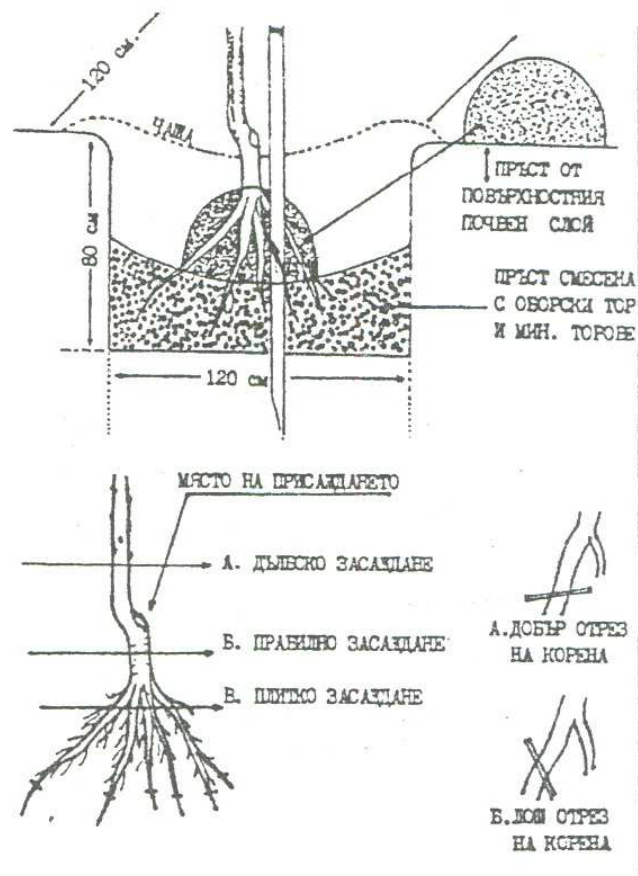
Подложка джанка - 6 x 5м

Праскова:

Подложка праскова - 4 x 4м

Лешник: 5 x 3м

Дрян: 4 x 2.5м

ПРЪСКАНЕ

Есенно Пръскане

Извършва се в периода 10.11 - 15.12 с 2% бордолезов разтвор срещу къдравост по праскова, гъбни и бактериални болести по костилковите и семковите овощни видове.

Зимно Пръскане

Извършва се при овощни видове над 3 годишна възраст до физиологичното набъбване на пъпките със сандолин - 0.8%, акарзин - 3%.

Пролетно Пръскане

Извършва се при набъбване на пъпките с 1% бордолезов разтвор срещу къдравост по прасковата и други гъбни и бактериални болести по овощните видове.

Предцъфтежни Пръскания

Пръска се от набъбване до разпукване на пъпките:

а. Семковите овощни видове - срещу струпяване, брашнеста мана, огнен пригор с анвил СК - 0.06%, топсин М 70 ВП - 0.15%, вектра 10 СК - 0.03% и срещу хоботници, листозавивачки, листни въшки, ябълкова плодова оса с нуреле дурсбан 0.05%, агрия 1050 - 0.15%, булдок 025 Ек - 0.04%.

б. Костилкови овощни видове - срещу къдравост, ранно кафяво гниене, сачмянка с фундазол 50 ВП 0.1%, фоликур 25 ВГ - 0.075%, вектра 10 ЕС - 0.03% и срещу черешов хуботник, плодови оси, листни въшки, листозавивачки - нуреле дурсбан 0.05%, агрия 1050 - 0.15%, булдок 025 Ек 0.04\$, вазтак 10 Ек 0.03%.

Цъфтежни Пръскания

а. При семковите видове използвайте комбинираните пръскания посочени в раздела "Предцъфтежни Пръскания", а срещу загиване завръзките на дюлята третирайте с фундазол 50 ВП - 0.1%, топсин М 70 ВП 0.1% или анвил 5 СК 0.06%.

б. При костилковите видове третирайте срещу кафяво гниене, сачмянка по черешата с фундазол 50 ВП - 0.1%, топсин М 70 ВП - 0.1% и срещу продължаващите вредната си дейност неприятелите, използвайте инструкциите от посочените в раздел "Предцъфтежни Пръскания" третирания.

Следцъфтежни /Вегетационни/ Пръскания

Те се извършват през интервал от 8-14 дни, започвайки след прецъфтяването на овощните видове и продължава според съответният овощен вид до 15.08 - 01.09.

а. Семкови овощни видове - срещу струпяване, брашнеста мана, късно кафяво гниене с байкор /зато/ 50 БГ 0.015%, строби БГ 0.02%, вектра 10 СК - 0.03%, фоликур 25 БГ - 0.04%, байфидан 250 К - 0.015%, състан 24 ЕК - 0.01%, анвил 5 СК - 0.06%, рубиган 12 ЕК - 0.06%, пероцин 75 Б - 0.4%, срещу листозавивачка, кръгломиниращи молци, плодови червеи, акари, листни въшки - данитол 10 ЕК - 0.1%, нуреле дурсбан 0.05%, булдок 0.25% ЕК - 0.04%, карате 2.5 ЕК - 0.03%, вазтак 10 ЕК - 0.015%.

б. Костилкови овощни видове - срещу сачмянка, кафяво гниене, бяла ръжда с фундазол 50 ВП - 0.1%, топсин М 70 ВП - 0.1%, силит 0.1%, браво 500 - 0.3% и срещу черешова муха, листни и щитonosни въшки, педомерки, листозавивачки, плодов червей с нуреле дурсбан 0.05%, вазтак 10 ЕК - 0.015%, децис 2.5 ЕК - 0.03%, булдок 0.25 ЕК - 0.04%, актелик 50 ЕК - 0.15%.

С цел постигане максимален ефект от растително - защитната дейност е абсолютно необходимо да се съобразявате със сигналите на пунктовете за прогноза и сигнализацията за появата и развитие на болестите и неприятелите за съответния ваш район.

Цъфтежни и предцъфтежни пръскания в овощната градина

ПРЕДЦЪФТЕЖНИ ПРЪСКАНИЯ В ОВОЩНАТА ГРАДИНА

Предцъфтежните растителнозащитни мероприятия са изключително важни за опазването на овощните от многобройните вредители. Тези култури се повреждат в период от време, когато започва развитието на дърветата – разпукването на пъпките, оформянето на младите леторасли, на листата и цветовете, т.е. на растителните органи, от здравословното състояние на които се определя бъдещата плодова реколта. През пролетта заедно със „събуждането“ на природата започват активната си дейност икономически опасните вредители за овощните култури. Нанесените от тях повреди на отделните растителни органи са фатални за нормалното развитие на дърветата и за плодовата реколта. Стратегията и тактиката на растителната защита трябва да бъдат да не се допускат повреди над възприетите икономически прагове. Най-резултатна е превантивната борба, осигуряваща добро здравно състояние на дърветата.

ЯБЪЛКАТА и КРУШАТА се нападат от брашнестата мана и струпяването, от ябълковия цветопробивач, плодните оси, крушовата листна бълха и др. Срещу тези вредители трябва да третирате от 1 до 3 пъти – първият, от разпукването на пъпките до фаза „миши уши“, вторият - от фаза зелен конус до фаза червена пъпка и третият - от фаза червена пъпка до розов бутон.

ДЮЛЯТА се напада от загиването на завръзките, кафявото гниене, кафявите листни петна и др. Срещу тях трябва да пръскате 1 път при показване на цветните бутони.

СЛИВАТА се напада от бактериалното изсъхване, сливовите плодови оси, хоботници и др. Срещу тях третирайте само 1 път в периода от разпукването на пъпките до бял бутон.

ПРАСКОВАТА и КАЙСИЯТА се нападат от къдравостта по прасковата, ранното кафяво гниене, бактериалното изсъхване, анарзията и др. Срещу тях е необходимо да пръскате при набъбването на пъпките и непосредствено преди цъфтежа.

ЧЕРЕШАТА и ВИШНЯТА се нападат от сачмянката и ранното кафяво гниене, срещу които пръскайте при разпукването на пъпките.

ОРЕХЪТ се напада от бактериозата и антракнозата, срещу които третирайте непосредствено преди цъфтежа.

БАДЕМЪТ се напада от струпяването, сачмянката, бадемовата листна оса и др., срещу които пръскайте непосредствено преди цъфтежа.

През пролетта от набъбването на пъпките до цъфтеж на овощните култури значителни повреди нанасят листозавивачките, листогризящите гъсеници и листните въшки. Първото предцъфтежно пръскане срещу болестите по семковите и по костилковите овощни видове е най-ефикасно, ако го извършите с бордолезов разтвор 1%. При културите, при които се налага второ, даже и трето пръскане, може да използвате купроцин 0,4%, пероцин 75 Б - 0,4%, метил топсин 70 ВП - 0,1%, дитан М-45 - 0,3%, и др. В зависимост от плътността на установените насекоми неприятели към фунгицидния разтвор прибавете един от следните инсектициди: тиодан 35 ЕК - 0,3%, децис 2,5 ЕК - 0,05%, Вазтак 10 ЕК - 0,0125%, нуреле Д - 0,06%, дурсбан 4 Е - 0,15%, релдан 5 ЕК - 0,1 %, екалукс 25 ЕК - 0,15%, агрия 1050 - 0,15%, и др.

ЛЕШНИКЪТ се напада през пролетта от брашнестата мана, срещу която е необходимо да пръскате в началото на разлистването с рубиган 12 ЕС - 0,04%, метил топсин 70 ВП - 0,1%, анвил 5 СК - 0,06%, и др.

Предцъфтежните пръскания са ефикасни, ако отглеждате овощните градини при висок агрофон - ежегодна резитба, редовна обработка на почвата, оптимално торене и напояване. Необходимо е качествено и системно да извършвате механичните растителнозащитни мероприятия - остъргване на старата и напукана кора, изрязване на нападнатите и заразените клонки, събиране и унищожаване на мумифицираните плодове, гъсеничните гнезда и т. н. Броят и моментите на отделните третираня се определят от пунктовете по прогноза и сигнализация. Към регионалните служби за растителна защита, карантина и агрохимия, но те трябва да се съпровождат и с редовни наблюдения в градините за появата и развитието на неприятелите. Необходимо е да пръскате целите дървета от върха до основата на ствола, без да ги обливате, а струята да е във вид на мъгла. Едрите капки не се задържат по растителните органи и падат върху почвата.

ЦЪФТЕЖНИ ПРЪСКАНИЯ В ОВОЩНИТЕ ГРАДИНИ

Появата и развитието на болестите и неприятелите строго са синхронизирани с фенологичното развитие на овощните дървета. През периода на цъфтежа се развиват болести, чиито причинители проникват в тъканите на растението през близалцето и чашката на цвета. Такива са ранното кафяво гниене, познато под името опожаряване на цветовете, по сливата, кайсията, черешата и прасковата и загиването на завръзките на дюлята. Времето около цъфтежа е решаващ момент, за да пресечете „пътя“ на най-опасното заболяване по ябълката, крушата, бадема - струпяването, което заразява младите листа, листните дръжки, цветните части, плодовете и клоните (само при крушата). През този период ябълката, прасковата и бадемът се нападат и от брашнеста мана. По време на цъфтежа на овощните култури трябва да предотвратите и масовото нападение от червения овощен акар, ако плътността на зимните му яйца е по-голяма от 45-50 на 5-6-сантиметрова клонка и ако не сте провели зимно пръскане срещу тях. През този период се появяват и листозавивачките, листните въшки, някои хоботници и др. За да опазите овощните от посочените неприятели, необходимо е да ги пръскате, в началото и края на цъфтежа. При хладна и влажна пролет цъфтежния период се удължава, развива се значителна листна маса, която не е покрита с фунгицид и при някои култури се налагат две третираня. Внимание! По време на цъфтежа на овощните култури трябва да пръскате сутрин рано или късно вечер, когато пчелите не летят. При ябълката и крушата пръсканията по време на цъфтежа са насочени главно срещу струпяването, брашнестата мана, огнения пригор, ранното кафяво гниене и др. Първото третиране извършете при наличие на 50% отворени цветове, а при хладна и влажна пролет се налага и второ в края на цъфтежа. При ябълкови сортове, чувствителни на брашнеста мана, пръскайте с афуган 30 ЕК - 0,05%, бенлейт 30 ВП - 0,10%, байлетон 25 ВП - 0,03%, нимрод 25 ВС - 0,1%, а за едновременна борба и срещу струпяването при двете култури използвайте и анвил 5 СК - 0,06%, делан 75 ВП - 0,1%, метилтопсин 70 ВП - 0,1%, пънч 40 ЕК - 0,0075%, систан 12 Е - 0,06%, или суми 8-12, 5 ВП - 0,045%. През последните години в някои ябълкови насаждения бе установена висока плътност от червения овощен акар. Ако срещу него не сте провели зимно пръскане, към фунгицидния разтвор прибавете аполо 50 СК - 0,04% (когато са излюпени до 3% от зимните яйца), каскейд 5 ЕК - 15% (при 25 - 50% излюпени зимни яйца) или нисоран 10 ВП - 0,04% (при 8 - 10% излюпени зимни яйца). Дюлите ежегодно се нападат от загиване на завръзките. За да ги опазите от тази болест, проведете цъфтежно пръскане. Когато 35 - 40% от цветовете процъфтят с метилтопсин 70 ВП - 0,1%, роврал 50 ВП - 0,15%, ронилан - 0,15%, или фундазол 5 ВП - 0,1%. Сливата започва да цъфти преди появата на новите листа. При този вид пръскането се извършва в зависимост от развитието на листата, което обикновено

започва от средата до края на цъфтежа. През този период листата се заразяват от червени листни петна, и то масово при прохладна и влажна пролет. Пръскайте с пероцин 75 Б - 0,3%, ронилан 50 ВП - 0,15%, и др. и с тези препарати ще предпазите сливата и от ранното кафяво гниене. Кайсията и прасковата масово се заразяват по време на цъфтежа от сачмянката и ранното кафяво гниене, започва и вредната дейност на анарзията и на листозавивачките. За да опазите тези овощни видове, третирайте, когато 75 - 80% от цветовете процъфтят, с ронилан 50 ВП - 0,15%, пероцин 75 Б - 0,3%, байкор 300 ЕК - 0,15%, дитан М - 45 - 0,3%, делан 750 СЦ - 0,05%, анвил 5 СК - 0,06%+ тиодан 35 ЕК - 0,3%, агрия 1050 - 0,15%, Би - 58 - 0,1%, антио 33 ЕК - 0,2%, екалукс 25 ЕК - 0,1%, дурсбан 4 Е - 0,1%, и други. При черешата и вишната се налага да третирате в края на цъфтежа срещу сачмянката, ранното кафяво гниене, вишневата листна оса, листните въшки, листозавивачките, хоботниците и др. Използвайте пероцин 75 Б - 0,3%, силит 65 ВП - 0,1%, сапрол 19 ЕК - 0,2%, или ефузин 500 ФН - 0,1% + антио 33 ЕК - 0,2%, дурсбан 4 Е - 0,2%, карате 2,5 ЕК - 0,03%, релдан 50 ЕК - 0,1%, агрия 1050 - 0,15%. При поява и значителна плътност на листогризачи гъсеници и на листозавивачки използвайте бактериалните препарати биовит, дипел и др. (на базата на Бацилус турингиензис) в концентрация 0,1 - 0,2% и пестициди, които не убиват пчелите.

РЕЗИТБА НА ЯБЪЛКИ

Резитба за формиране.

Ябълковите дървета на силно растящи подложки се формират в подобрена етажна корона. Обикновено от разсадниците се получават и се разсаждат дръвчета еднолетки.

Резитба след засаждането.

Еднолетките се съкращават с височина на ствола 60-70см. над които се оставят още 8-9 пъпки. Най-горният, от отвесно растящ клон се оставя за водач. От останалите леторасты се подбират 4 отдалечени най-добре развити и кръстосано разположени върху ствола, сключващи по между си ъгли от около 90 градуса. Излишните леторасты се пензират. Така дръвчетата се оставят да растат до края на вегетационния период.

Първа зимна резитба.

Скелетните клони обикновено се съкращават за уравнивяване на растежа средно с около $\frac{1}{4}$ до $\frac{1}{3}$, като за основа се взема най-слабата, не съкращавана клонка. Най-добре развитите силни клончета съкращаването се извършва малко над мястото, на което се изграждат първите полускелетни клони – на разстояние 60-70 см. от основата на скелетните клони.

Когато две съседни клонки затварят ъгъл по-малко от 90 градуса, те се режат на странични клонки, така че малкият ъгъл да се увеличи. Сортовете с по прибрани корони и клонките с по остър ъгъл на отклонение пък се съкращават на външна пъпка. Водачът се реже 20-25 см. над нивото на клонките в етаж и над пъпка, разположена на страната противоположна на тази, от която е израснал. Това му осигурява вертикален и доминиращ растеж. Едновременно с резитбата се прилагат и помощни средства за формиране на правилна корона. Прибраните към водача клонки се отклоняват от него до 45-50 градуса с разпунки, а силно отклонените се прибират и се привързват към водача до нормално отклонение.

Втора зимна резитба.

Вторият етаж се създава на разстояние 70-80 см. над първия в зависимост от това дали короната е прибрана или разлята. Избират се две развити срещуположни клончета, попадащи в две от междинните на клоните от първи етаж, които се скръщават само за уравнивяване на растежа или за създаване на първите полускелетни клони върху тях.

Водачът се реже на около 20-25 см. по-високо. Продължителите на скелетните клони от първия етаж се съкращават с оглед да се получат вторите полускелетни клони в противоположна страна на първите и на разстояние около 60-70 см. от тях.

Трета зимна резитба.

За трети етаж се избират също две срещуположни клончета, които са кръстосани с по долните и попадат в останалите две междинни от първия етаж.

Междуетажното разстояние при прибрано растящите корони е около 60-70 см. а и при разлатите около 50-60см. Избраните клонки обикновено се режат по силно отколкото продължителите на долните етажи.

Водачът се реже с около 20-25см. по високо с оглед по него да израсте на 40-50 см. странична клонка, на която след 2-3 години ще сте отклони.

Фиг. Подобрена етажна корона: а – първа зимна резитба /1 и 2 преди и след резитба/; б – използване на разпонка /3/ и преръзка /4/; в – втора зимна резитба

РЕЗИТБА НА КРУШИ

Резитба за формиране.

Крушовите дървета на силно растящи подложки се формират в подобрена етажна корона. Обикновено от разсадниците се получават и се разсаждат дръвчета еднолетки.

Резитба след засаждането.

Еднолетките се съкращават с височина на ствола 60-70см. над които се оставят още 8-9 пъпки. Най-горният, от отвесно растящ клон се оставя за водач. От останалите леторасты се подбират 4 отдалечени най-добре развити и кръстосано разположени върху ствола, склучващи по между си ъгъл от около 90 градуса. Излишните леторасты се пензират. Така дръвчетата се оставят да растат до края на вегетационния период.

Първа зимна резитба.

Скелетните клони обикновено се съкращават за уравнивяване на растежа средно с около $\frac{1}{4}$ до $\frac{1}{3}$, като за основа се взема най-слабата, н съкращавана клонка. Най-добре развитите силни клончета съкращаването се извършва малко над мястото, на което се изграждат първите полускелетни клони – на разстояние 60-70 см. от основата на скелетните клони.

Когато две съседни клонки затварят ъгъл по-малко от 90 градуса, те се режат на странични клонки, така че малкият ъгъл да се увеличи. Сортовете с по прибрани корони и клонките с по остър ъгъл на отклонение пък се съкращават на външна пъпка. Водачът се реже 20-25 см. над нивото на клонките в етажа и над пъпка, разположена на страната противоположна на тази, от която е израснал. Това му осигурява вертикален и доминиращ растеж. Едновременно с резитбата се прилагат и помощни средства за формиране на правилна корона. Прибраните към водача клонки се отклоняват от него до 45-50 градуса с разпунки, а силно отклонените се прибират и се привръзват към водача до нормално отклонение.

Втора зимна резитба.

Вторият етаж се създава на разстояние 70-80 см. над първия в зависимост от това дали короната е прибрана или разлята. Избират се две развити срещуположни клончета, попадащи в две от междинните на клоните от първи етаж, които се скръщават само за уравнивяване на растежа или за създаване на първите полускелетни клони върху тях.

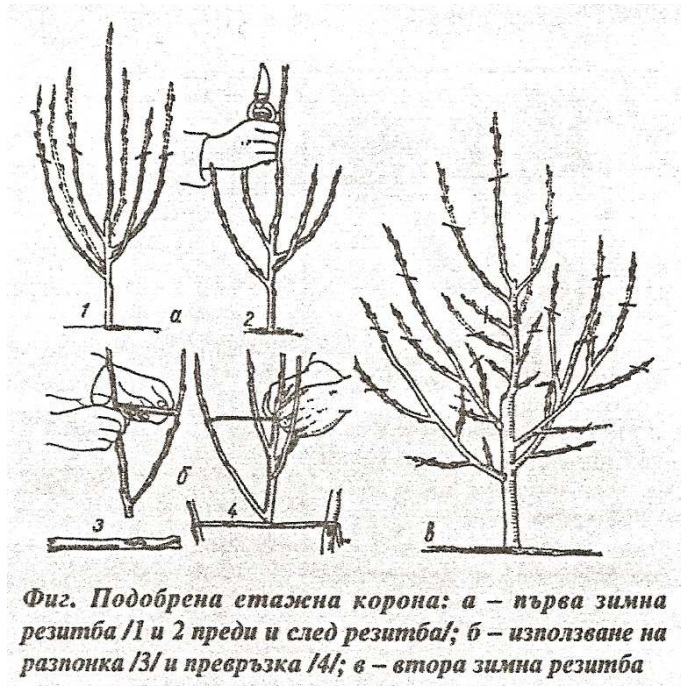
Водачът се реже на около 20-25 см. по-високо. Продължителите на скелетните клони от първия етаж се съкращават с оглед да се получат вторите полускелетни клони в противоположна страна на първите и на разстояние около 60-70 см. от тях.

Трета зимна резитба.

За трети етаж се избират също две срещуположни клончета, които са кръстосани с по долните и попадат в останалите две междинни от първия етаж.

Междуетажното разстояние при прибрано растящите корони е около 60-70 см. а и при разлатите около 50-60см. Избраните клонки обикновено се режат по силно отколкото продължителите на долните етажи.

Водачът се реже с около 20-25см. по високо с оглед по него да израсте на 40-50 см. странична клонка, на която след 2-3 години ще сте отклони.

РЕЗИТБА ЧЕРЕША

Черешата естествено образува просветлена корона. Тя се нуждае от ограничена резитба, главно за формиране. При нея прореждането намира слабо приложение. В ранна възраст чрез съкращаване се предизвиква целесъобразно разклоняване на скелетните клони, които естествено излизат по стъблото – водач в етажи от по 4-5 клона. По такъв начин, при схемата 4+4+2+2 се създава здрави и подходящо сбита корона, покрита с плододаваща дървесина. Короната на черешата расте изтеглена нагоре във височина и при резитбата се взема под внимание типът на растежа.

Резитба за формиране. Едногодишните черешови фиданки са прави и още не разклонени.

Резитба след засаждане. Еднолетките се съкращават на височина 60-70 см, а при механизирано извършване на беритбата около - 1м + 6-7 пъпки. Първият етаж се създава от 4 скелетни клона, които се подбират още през първата вегетация, като излишните летораста се филизят или се пензират.

Първа зимна резитба. Избраните още през лятото четири летораста за скелетни клони се съкращават на дължина 60-70 см. от основата, за да образуват първите полускелетни клони на първия етаж. Водачът пък се съкращава с 25-30 см. по високо.

Втора зимна резитба. Водачът се реже на 70-90 над първия етаж за образуване на втори етаж също от четири клона, попадащи в междините на клоните от първия етаж. Продължителните на скелетните клони се съкращават само за уравнивяване на растежа им. Ако не са израсли първите полускелетни клони, те сега се създават, като се реже, както бе посочено.

Със следващите зимни резитби се създават още един или два етажа от по два скелетни клона на разстояние 60-70 см. едновременно с резитбите за създаване на етажите се режат и скелетните клони за образуване по тях на полускелетни клони, редувани последователно от ляво и от дясно на разстояние 70-80 см. един от друг.

От останените странично разположени обрастващи клончета се режат само много дългите, а по слабите се отстраняват. До завършване на формирането се извършва ограничено прораждане и леко съкращаване за осигуряване на равновесие и подчиненост в растежа.

Формирането приключва с отклоняване на водача наклонено растяща клонка.

Резитба за плододаване. След формирането на короната съкращаването на обрастващите клончета продължава само при слабо разклоняващите се сортове, като Наполеон, Дьонисенова жълта и др. това усилва храненето на букетните клонки и удължава живота им.

През периода на началното плододаване е необходимо много ограничена резитба. По средата на периода на пълното плододаване съкращаването, слабото прореждане и леката подмладяваща резитба стават много полезни. Особено полезни са съкращаването и прореждането на много силните дървесни клончета в горната част на короната. С това се осигурява нормална жизненост на по долните растежи и плодни образувания.

Подмладяваща резитба. Когато растежът отслабне значително скелетните клони се съкращават на 2-3 годишна а понякога и на по стара дървесина.

РЕЗИТБА НА КАЙСИЯ

През периода на пълно плододаване (8 - 10-а година) при силно разклоняващите се кайсиеви сортове се прави резитба за просветляване на короната и получаване на ежегоден прираст. Когато кайсиевите дървета образуват прираст по 30 см. се провежда резитба за **леко подмладяване** при която се премахва до основи част от полускелетните клони, а останалите се съкращават на 2-3 годишна дървесина. Едновременно се изрязват до дъно загиналите и силно нападнати от болести разклонения. На дървета от всички сортове с отслабнал прираст (по-малко от 10-12 см.) се прави по-силна резитба 5-годишна дървесина. Такава резитба трябва да се провежда преди всичко на дървета от слабо разклоняващи се сортове, които без радикални мерки за възстановяване на вегетативния растеж и образуване на нова плодна дървесина рязко намаляват добивите. Понякога тези сортове се подмладяват на 5-6 годишна дървесина след което следва детайлна резитба на всички останали леторасли.

Към края на периода на плододаване растежът на дърветата почти се прекратява за това, преди да започне остаряването, се прави **резитба за подмладяване** на короната на 5 годишна и по стара дървесина. Резитбата се извършва рано на пролет или през лятото. През периода на остаряване на кайсиевите дървета (15-17-а година) се извършва силно подмладяване на много годишната (10-12 годишна) дървесина. При такава резитба скелетните клони се режат над първия страничен добре развит клон. За да се избегне намаляването на добива от градината, резитбата на дърветата се прави през ред. По такъв начин резитбата за подмладяване се извършва в продължение на 2-3 години.

След силно подмладяваща резитба резитба кайсията образува много лакомци. Част от тях се използват за формирането на много скелетни клоно. Ненужните за формирането на короната леторасли се съкращават и превръщат в **плодна дървесина** а слабите се премахват. След 2-3 години дърветата започват да плододават на млада, отново формирана дървесина. В ненапооявани овощни градини резитбата за подмладяване се извършва през пролетта преди разпукуването на пъпките. В напоояваните градини короните на дърветата могат да се подмладяват и в по-късни срокове, когато пъпките започват да се развиват. Подмладяването на короните на много годишна дървесина трябва да бъде предшествано от внасяне на органични или минерални торове в почвата. След резитбата през целия вегетационен период са необходими своевременни поливки.

РЕЗИТБА НА СЛИВА. ТОРЕНЕ

През първите 5-6 години след засаждането се прилагат резитби за формиране на избран тип корона. След това се прави резитба за плододаване, чрез която трябва да се поддържа равновесие между растежа и плододаването най-често използваната резитба при сливата е подобро – етажната корона. За нейното прилагане трябва да се спазят следните изисквания.

- Първият етаж се изгражда от три по (рядко от четири) скелетни клона, разположени поединично върху централния клон на не по-малко от 10-15 см. един от друг. Следващите две или три скелетни клон са на разстояние 60-70 см. един от друг. Напълно изградената корона обикновено има 5-6 скелетни клон.
- След като приключи формирането на последния скелетен клон, водачът се съкращава, което осигурява проникване на повече светлина в вътрешността на короната.
- Върху скелетните клоно не се формират скелетни разклонения, а само полускелетни, разположено равномерно навън и встрани.

ТОРЕНЕ. Рано през пролетта когато започва развитието, сливовите дървета имат голяма потребност от хранителните елементи азот, фосфор и калий, които са крайно необходими за осигуряването на силен растеж и оптимално плододаване.

Ако имате успели през есента да внесем в почвата фосфорни и калиеви торове, при благоприятни условия това можем да извършим в края на зимата или рано през пролетта.

Най-често употребяваният фосфорен тор със суперфосфатът, за от калиевите торове за предпочитане калиевият сулфат. Фосфорният и калиевият тор трябва да се внасят по дълбоко, за да са в непосредствена близост до корените на дърветата. Дълбокото внасяне може да стане със специален плуг, а ако няма такъв се правят дълбоки бразди (25-30 см.), които се прокарват с обикновен плуг. При невъзможност за механизирание на процеса торове се разхвърлят на повърхността в/у цялата площ и заравянето им става с права лопата.

Препоръчваме внасянето на фосфорните и калиевите торове да става под формата на запасяващо торене и количеството, който ще се внася, се изчислява за период от няколко години. От изваждането на торови опити в плододаващо сливово насаждение в дряново се установи че запасяващото торене е ефективно да се извършва периодично на 3 години и нормите да бъдат около 50 кг. троен суперфосфат и 60 кг. калиевсулфат за един декар.

Азотното торене има голямо значение за засилването на растежа на дърветата и нарастването на младите завръзи. Торовите норми които препоръчваме за азотното подхранване, ако се използва амониева селитра, с около 15-20 кг. дк (15-20г. кв./м) азотният тор се разпръсква по повърхността на почвата и се заорава чрез плитка обработка – дискуване, а ако няма възможност за механизизиране на процеса, заравянето на тора може да се извърши и ръчно с мотика. Важен момент от азотното подхранване е бързото заравяне на тора за да няма загуба на активното вещество.

РЕЗИТБА ПРАСКОВА

Прасковата е овощен вид, който най-много се нуждае от правилна резитба всяка година. Прасковата има много буен растеж в млада възраст, което се изразява във формирането на силни дървесни клонки, обраснали с много предивременни прирасти. Поради тази особеност през периода на формирането не се налага съкращаване на клонките, избрани на скелетни клони, и на техните продължителни. Това спомага за по-бързото формиране на короната и по-ранно встъпване в редовно плододаване. Прасковата е скорозрял овощен вид и при правилно отглеждане резитби започва да плододава още на 2-та година след засаждането и към 3-4та се получават почти редовни добиви. Това означава, че още през периода на формирането се правят и резитби за плододаване. Освен това тя залага много по-голямо количество плодни пъпки и плодове, отколкото може се изхрани растението. Затова всяка година силно се прореждат плодните клонки и младите завръзки.

ЧАШОВИДНАТА КОРОНА Е ЕДНА ОТ НАЙ-ШИРОКО ПРИЛАГАНАТА НАЙ-ПОДХОДЯЩА ЗА ФОРМИРАНА ПРАСКОВАТА

Тя е височина на стъблото около 50-70 см, върху което се формират 3, рядко 4 скелетни клони. Върху скелетните клони се формират по 2-3 скелетни разклонения, израснали странично или от външната страна на скелетните клони през 50-70см. Когато не е възможно оформянето на такива скелетни разклонения, трябва да се прави резитба, при която скелетните клони да бъдат обраснали през 20-30см. с полускелетни части. Прасковените дръвчета още като едногодишни (в разсадника) силно се разклоняват. След засаждането им в овощната градина се определя височината на стъблото (50-70см), като клонките върху него се премахват. Оставят се още 10-15см и останалата част се премахва. Предивременните клонки върху тези 10-15см. се съкращават на 1-2 пъпки.

В началото на втората година се избират три (рядко 4) клонки за скелетни клонки, които трябва да бъдат добре развити и симетрично разположени, а останалите се премахват. Избраните скелетни клони не се съкращават а се премахват клонките във връхната им част и някои израснали от вътрешната страна. Останалите клонки дават първия добив на 2-ата година от засаждането. Следващите 2-3 години се избира по един продължител на скелетните клони, премахват се конкурентите му и връхната част продължителите също се почиства от предивременните клонки. Клонките, израстнали от вътрешната страна на скелетните клони, се премахват, а от останалите се формира скелетната и полускелетна обрастваща дървесина

През този период започва и резитбата за плододаване. Тя се изразява в силно прореждане на короната с което се постига ограничаване на количеството на плодните клонки и по този начин се нормира добивът, стимулира се растежът и се осъществява по добро огряване на плодовете и листата.

ЗА ПРАВИЛНОТО ПРОВЕЖДАНЕ НА РЕЗИТБА ЗА ПЛОДОДАВАНЕ Е НЕОБХОДИМО ДА СЕ ПОЗНАВАТ ОТДЕЛНИТЕ КЛОНКИ

Типичните плодни клонки при прасковата са късите – букетните цветните и смесените. От тях най-ценни са смесените клонки, които имат размери над 30-40 см. и са покрити с листни и плодни пъпки. От листните пъпки по тях се развива нов прираст, който плододава следващата година. Букетните и цветните клонки имат само по една листна пъпка на върха, а останалите са плодни. Плодовете върху тях са по дребни и по лошо оцветени те най-често изсъхват на втората година след плододаването без да развият нов прираст.

У нас е възприета дългата резитба за плододаване с намален брой плодни клонки при нея всяка година в/у растенията се оставят определен брой добре развити смесени клонки независимо от тяхното разположение в короната. Количеството на тези клонки е от 50-70 до 150-160 в зависимост от натовареността им с плодни пъпки и размера на колоната. Всички останали едногодишни и двугодишни клонки се премахват. (фиг 5) Оставените за плододаване смесени клонки не се съкращават по тежестта на плодовете, те се навеждат и от при основните им пъпки се развиват нови смесени клонки, които се оставят за плододаване следващата година. Когато има достатъчно смесени клонки освен тяхното прореждане се премахват всички къси букетни и цветни клонки. Премахват се и двугодишните плододаващи клонки ако върху тях няма добър прираст в основната им част. При израстване на силни дървесни клонки във вътрешността на короната е задължително тяхното премахване, а ако са израснали от страничната и външната страна на скелетните клони се скършват на няколко листни пъпки. Когато растенията нямат достатъчно смесени клонки за плододаване, се оставя и част от букетните и цветните.